

Den sidste sag på dagsordenen var:

**2) Forhandling om redegørelse nr. R 5:
Arbejdsministerens redegørelse af 20. januar
1995 om flaskehalsindsatsen.**

Forhandling

Jens Peter Vernersen (S):

Arbejdsministerens redegørelse vedrørende flaskehalsindsatsen er kendetegnet ved den opmærksom, der er omkring udbud og efterspørgsel på arbejdsmarkedet, men også kendetegnet ved, hvor opmærksomt arbejdsministeren følger udviklingen på arbejdsmarkedet.

Arbejdsministeren bidrager med en redegørelse for at forebygge flaskehalse, før der reelt er tale om væsentlige problemer – selv i områder med lav ledighed.

I Socialdemokratiet ønsker vi ikke at gentage de fejltagelser, som den daværende regerings politik var udtryk for i 1984 og frem til 1986, fejltagelser, der medførte efterfølgende finanspolitiske stramminger.

Vi ønsker heller ikke at gentage de fejltagelser, som man så i 1980'erne, hvor især uddannelseskapaciteten på sundhedsområdet nu har medført, at man mangler uddannet personale.

Selv om ledigheden er faldet med stor hast i det sidste halve år og der samtidig er sket en betydelig stigning i beskæftigelsen – de to ting følges nødvendigvis ikke ad – så er det lykkedes ved en betydelig indsats fra især arbejdsformidlingens side at sikre, at virksomhederne har fået den arbejdskraft, der har været efterspurgt.

Selv i amter, hvor der har været endog et dramatisk fald i ledigheden, meldes der som tidligere nævnt ikke om væsentlige flaskehalsproblemer. Men det betyder naturligvis ikke, at man ikke skal have den største bevågenhed over for begrebet.

Med fortsat 300.000 ledige vil det være uacceptabelt, såfremt virksomheder kan melde om mangel på arbejdskraft, uden at denne mangel kan afhjælpes. Det vil i sig selv give mange problemer, og for den ledige vil det være uforståeligt, hvis det er sådan, at man ikke kan komme i arbejde og der samtidigt kommer sådanne meldinger. For virksomhederne betyder det måske, at man ikke kan klare ordrer, som man har fået ind, og for samfundet medfører det de problemer, der er beskrevet i flaskehalsredegørelsen.

Flaskehalse kan undgås, hvis alle parter på arbejdsmarkedet bidrager aktivt. Det er først og

fremmest vigtigt, at virksomhederne har en fremadrettet uddannelsespolitik.

Manglende uddannelse af et tilstrækkeligt antal elever, f.eks. i træindustrien, over en lang årrække anerkendes da også i denne branche som et problem nu, hvor der produceres for fuld kraft i netop træindustrien. Der kan naturligvis ikke med dags varsel skaffes faglært arbejdskraft til træindustrien. Det tager nu den tid, det tager, at udlære elever. Men såvel de faglige organisationer som virksomhederne har sammen med arbejdsformidlingen i de områder, hvor træindustrien især er placeret, og sammen med AMU-centre og tekniske skoler gjort en stor indsats for at uddanne ufaglærte netop til den industri. Det har været en hjælp for virksomhederne og for den ufaglærte ledige, der ved en sådan uddannelse har fået langt bedre muligheder for fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der har desværre været en kapacitetsmangel på AMU-centrene, hvilket har medført ventetider, men en række af disse ventetider skulle kunne løses med de udvidelser, der nu bliver sat i gang som et led i regeringens bestræbelser på at skaffe 10.000 ekstra uddannelsespladser.

Det spørgsmål, der ofte rejser sig, er, om ikke der ved en større geografisk mobilitet kunne skaffes den nødvendige arbejdskraft f.eks. til træindustrien.

I virkelighedens verden viser det sig, at virksomhederne ofte er tilbageholdende med at ansætte medarbejdere med for lang transport til arbejdet, fordi disse medarbejdere også vil være de første, der flytter, når der viser sig et arbejde i den enkelte nærområde. Og i øvrigt er en daglig transporttid på op til 3 timer vel også ganske betydelig.

Af arbejdsministerens flaskehalsrapport fremgår det, at den strukturelle ledighed skulle være på omkring 250.000, svarende til en ledighed på 9 pct., og at det er dér, man især skulle få strukturproblemerne, hvis man kommer længe ned. I flere områder i Jylland er man under 9 pct.s ledighed. Metalarbejderne i Ringkøbing Amt har en ledighed på 3,3 pct., og i flere amter i området er ledigheden på omkring 7 pct. Men ved en betydelig indsats er det lykkedes at uddanne andre faggrupper, der så kan få beskæftigelse, f.eks. i jernindustrien, når det er her, der har været et behov. Dermed har man via en uddannelsesindsats været med til at sikre virksomhederne den arbejdskraft, der er brug for.